

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

טו.

עין משפט
נר מצוה

פ א ב מיי פ"ח
מחלות אסורי
ביאה הל' יד סמג לאון
קאק טו"ע אה"ע סמ"ו
ספ"ק ז' יז:

צ ג מיי פ"ח מחלות
מחלות אסורות הל'
יא סמג לאון קאק טור
טו"ע י"ד סמ"ק ק"י פ"ג:

צ ד מיי פ"ח טו"ע
טו"ע ס"א:

צ ה ו מיי פ"ח
מחלות שאל אבות
הטומאות הלכ' ז'
צ ו מיי פ"ח מהל' רומ'ת
הלכ' א סמג לאון
קמ"ג.

אמר רב צקרונו של כפורי היה מעשה כו' פי' לעולם דלא טענה
כיו ור' יוחנן בן גורי בתרבייהו היכא דלא טענה כרי לכ"ע צעין
תרי רובי והא דלא קאמר צעניויל לעולם דלא טענה כרי משום
דבאתקפתא לא קאמר א' צטוענת כרי כו' אי נמי וכול לפרש
דצעניויל נמי איירי צברי ודאיכא מגו
ולא תקשי הלכתא אהלכתא דדוקא
דיעצד פסיק שמואל כ"ג כדאמר
לעיל ואת לא תעביד עובדא עד
דאיכא רוב כשרין אף על גב דלעיל
משמע דכרוב אחד שרי לכמהל רב
חייא בר אשי סבר דלכתמה צעין
תרי רובי ומתני' קמי רבי זו מנשא
דמשמע לכמהל:

צקרונו של כפורי. ציוס השוק שסיעות ושיירות ממקום אחר צלות
סס: ודריצי אמי. דהשתא איכא רוב סיעה ורוב העיר: **נבעלס**
צקרונו. משמע על הקרון: **צשעה**
לעיר: כשרה לכהונה. כדקאמר והוא
כשרים עוברת שם דאיכא למימר
שמהם היה: **אכל פירש אחד מליפורי**.
דידעין ודאי דמן העיר היה אע"פ
שליפורי עיר שרובה משיאין לכהונה:
הולד שסוקי. דכחד רובא לא מכשר:
וכי הא דכי אהא רב דימי אמר ועירי
אמר רבי חנינא ואמרי לה. שלא הוזכר
רב דימי כאן אלא ועירי אמר רבי
חנינא דצעין תרי רובי וכדמפרש
טעמא: **הולכין אחר רוב העיר**.
להכשיר: **ואין הולכין אחר רוב סיעה**.
כגון צמקוס רחוק מן העיר דבדולאי
מאנשי הסיעה הוא און מכשרין אותה
ואפילו רובן כשרין: וקשיא לן לפני
לייא. כנגד איפוא הדבר הזה סובב:
הני נידי. רוב סיעה נידי ויש להלך
בין אחר הרוב: והני. של עיר: **קביעי**.
ואמרינן לקמן כל קבוע כמחלה על
מחלה דמי ואפילו אין שם אלא אחד
פסולה: **ולא אחר רוב סיעה גרידתא**.
וכי קאמר אין הולכין אחר רוב
סיעה לבדה וכל שכן אחר רוב העיר
לבדה: **מ"ע**. אחר רוב סיעה לא:
גורה אטו רוב העיר. דקביעי:
ופרכינן **רוב העיר נמי**. אי עקר
הבועל מציתו ואזל לגבה היה נידי
וקי"ל כל דפריש מרובא פריש: ומשני
איכא דקאלא לגבייהו בו'. ולא גרסינן
מאני איכא. יש שהולכת היא אללו והיא
ליה קבוע הלכך אפילו כרוב כשרים
או רוב העיר או רוב סיעה פסול
כרבי יהושע ומשום תרי רובי אשכרה
דליכא למיגור מניד: **ולקח צער מאתם**
מהן. צמקוס קביעות: **ספיקו אסור**.
דכל קבוע כמחלה על מחלה דמי:
ובנמצא. צער הנמצא צוק ולא דיעינן
מאיה פריש: **הלך אחר הרוב**
קביעות לקחה וכבר פירשה על ידי
אחר וכל דפריש מרובא פריש:
דקאחי לה רובא מעלמא. וכגון שרוב
סיעת טבחי ישראל כשרים צלו ללאן
דאיכא תרי רובי או שרוב טבחי כל
המדינה ישראל דאיכא תרי רובי רוב
העיר ורוב המדינה דניידי: **אלא**
מחשעה לפרדעים כו'. מוספתא היא
צמס' טהרות משעה לפרדעים מתים
כרשות היחיד ושרין אחד כגון צב שאול
דומה לפרדע צנייהם ונגע צאחד
מהן ספיקו טמא: **אלא מחשעה שרצים**
כו'. אף היא מוספתא צמס' טהרות
וקמי צרה"י ספיקו טמא צרה"ר
ספיקו טהור אלא מחשעה דמי ולקולה
דאי לאו כמחלה דמי אין כאן ספק
טומאה אלא ודאי טומאה דהא רובא
שרצים: **אמר קרא וארבו על עד שיהא**
מסוכין לו. פרט למתכין להרוג את

תורה אור השלם
1. וכי יקחה איש שנא
לרעהו ארבו לו וקם
עליו ויהוה פנש ונת
ונס אל אחת הערים
האל:

הנהרות הב"ח
(א) רש"י ד"ה אמרי וכו'
להרוא את זה והרג את
זה:

תוספות ר"ד
בקרונו של צפורי היה
מעשה וכדרי ינאי דאמר
בבעל בשעת קרונו
כשירה לכהונה פי'
קרונו הבאים ממקום
אחר ומתקבצים שם ליום
השוק והוא שהיתה סיעה
של בני אדם כשרים
ועוברים שם היתה תרי
ורוב לשורת רוב העיר
ורוב סיעה. פי' כל זה
מפני שלא ידעה למי
בעלה אבל אי ידעה
ואמרה לכשר נבעלת
הלכה כ"ג ונאמנת אפילו
ברוב פסולים: ומקשי'
אמר רב הלכה כר' יוסי

דלמא אולא איחי אנבייהו. פי'
למון ציתס דאפילו צתון
העיר לא חשיב קבוע דדמי לנמצא צין
התנויות דלא חשיב קבוע וכן גבי
מינוק מושלך צעיר לא חשיב קבוע
הואיל ולא נמצא צנית ולכן פירש
צקונטרס שפירש צועל מציתו ור"ס
דצמיר פ"ג (דף י"ג וס"ג) פריך אהא
דאמר האומר לשלומו לא וקדש לי אשה
סתם אסור בכל הנשים שבעולם מקן
סתומה ומסיק אמרינן לא אלא אשה
דלא ניידא ואת אמרת לי איסורא
דנייד וכי תימא ה"ג צוקא אשכח
וקדיש התם הדלא לניחותא משמע
לגבי אדם לא שייך כל דפריש מרובא
פריש משום דהדר לניחותיה ולאו
פירכא היא דהתם צשעת האיסור
כשזה צל על שום אשה הדלא לניחותא
האשה שקדש השליח אצל הכהן כי
אזלי איניו לגבה צשעה שאוסרה הרי
הוא נייד: **פר"מ** צוורק אבן צ'גו.
תימה דלר' שמעון קבוע מנא ליה ואין
לומר דמסקינן צ"פ השטרפין (פסהדרין
דף ע"ג וס"ג) סבר כרבי דליף
נתינה נתינה ואייתר ליה וארבו לו
לקבוע דלמתי למנא דצי חוקיה מנא
ליה קבוע דלתי ליה דרבי דהא צצין
מתכין פטור ממנומ"ט:

וספק נפשות חק"פ. תימה למ"ד
התראת ספק לא שמה
התראת אפילו ספק נפשות להחמיר
פטור משום דהתראת ספק היא ולי
למ"ד שמה התראת היכי פטרינן ליה
כשנמצא ישראל הרג הא מניספין
צכה את זה ואת זה והכה את זה
וצנותר כשאמרו לו אל תומיר אע"ג
דספק הוא וי"ל דשאי התם שידע
צודאי שיצא ליד איסור אס יומיר או
יכה שניהם מש"ה שמה התראת אצל
הכה אינו יודע שודאי יצוא ליד איסור
שאינו יודע את מי יכה:
ולרובינן לא בעינן תרי רובי
ורבינן בו'. הוה מני'
לשנויי שאני מיוק דלתי לני חוק' דכשרו':
ולרצ

מוסף רש"י
תשע חנויות כו' ולקח
מאחת מהן. בתוך
המחנה (פסחים טו). ספיקו
אסור. דנפקא לן מקחאי
בפיק צמל דיומא (פ"ק)
ובפ"ק דכמות (פ"ק)
כל קבוע כמחלה על
מחלה דמי, וזה מן הקבוע
לקח (חולין צה). ובפ"ק
פסחים טו. ויזין אשקיה
ממקום הקביעות מחוקין
ליה כמחלה על מחלה
(נדה י"ג). ובנמצא. צער
הנמצא בקרקע בין החנויות
(פסחים טו). דהוה ליה
מפרש מהן ולא נקח
ממקום הקביעות (נדה
י"ח). דליד (חולין צה).
הלך אחר הרוב. דכל
דפריש מרובא פריש דמין
דפריש אין כאן מורת
קבוע (פסחים טו). דהשתא
לאו קבוע הוא (חולין
צה). ומתיר (נדה י"ג).
מחשעה צפרדעים כו'.
ספיקו טמא. ואע"ג
דיומא לפרדעים ואין להם
טומאה. כיון דשרי צמל
צנייהם הוא ליה מחלה
על מחלה (נדה י"ג).
וארבו לו. קרא יתיר'
הוא נכפז כי יהיה אס'
שנא לשהו וקס עובי'
(סנהדרין טו). רובין
דפליגי עליה דרבי שמעון
מאי דרבי ציה. אמרי רבי
ר' ינאי פרט לזורק
אבן לגו. למון פסות
אשכ"ס ויש שם כשנים
וישראלים איכא למימר
לכנענים מסוכין (ב"ק טו)
אזל מתיבן לישראל זה
והרג את חבירו לא אהא
קאל למעוטי (סנהדרין
טו). א"י נמי פלגא
ורפגא. מחשעה כנענים
ומחשעה ישראלים (ב"ק טו)
ספק נפשות להקל. למה
לי קרא למפסותיה. הו'
כיון דמני למימר לטמיס
קאן מתיבניה. את כ'
למפסותיה משום דספק
נפשות להקל מוהילת'
השעה (סנהדרין טו). לא
צריכא דאיכא תשעה
ישראלים. דאי לאו קרא
הוה אמניא זיל צמר רובא
ולישאל אפיקין. ואע"ג
דלמנא לאו להאי אפיקין.
מתיבן להרוג את זה והרג
את זה חייב. קא משמע
לי קרא דהואיל והוה לאו
כעני קבוע צנייהם. כמחלה
על מחלה דמי וספק
נפשות להקל. ולכל מיני'
דקיימא לן קבוע כמחלה
על מחלה דמי מחלה קרא
מחלה ילפנין מנייה. דאי לאו
כמחלה על מחלה דמי לא הוה
ליה ספק נפשות להקל ואמאי
פטור הא רובא דישאל צנייהם.
ורבנן אית להו מתיבן ליה זה
והרג את זה (סנהדרין טו).

תורה אור השלם
1. וכי יקחה איש שנא
לרעהו ארבו לו וקם
עליו ויהוה פנש ונת
ונס אל אחת הערים
האל:

הנהרות הב"ח
(א) רש"י ד"ה אמרי וכו'
להרוא את זה והרג את
זה:

תוספות ר"ד
בקרונו של צפורי היה
מעשה וכדרי ינאי דאמר
בבעל בשעת קרונו
כשירה לכהונה פי'
קרונו הבאים ממקום
אחר ומתקבצים שם ליום
השוק והוא שהיתה סיעה
של בני אדם כשרים
ועוברים שם היתה תרי
ורוב לשורת רוב העיר
ורוב סיעה. פי' כל זה
מפני שלא ידעה למי
בעלה אבל אי ידעה
ואמרה לכשר נבעלת
הלכה כ"ג ונאמנת אפילו
ברוב פסולים: ומקשי'
אמר רב הלכה כר' יוסי

לא בעינן תרי רובי והתנן
מצא
צני ורובי רבי צקרונו של כפורי היה מעשה כו' פי' לעולם דלא טענה
כיו ור' יוחנן בן גורי בתרבייהו היכא דלא טענה כרי לכ"ע צעין
תרי רובי והא דלא קאמר צעניויל לעולם דלא טענה כרי משום
דבאתקפתא לא קאמר א' צטוענת כרי כו' אי נמי וכול לפרש
דצעניויל נמי איירי צברי ודאיכא מגו
ולא תקשי הלכתא אהלכתא דדוקא
דיעצד פסיק שמואל כ"ג כדאמר
לעיל ואת לא תעביד עובדא עד
דאיכא רוב כשרין אף על גב דלעיל
משמע דכרוב אחד שרי לכמהל רב
חייא בר אשי סבר דלכתמה צעין
תרי רובי ומתני' קמי רבי זו מנשא
דמשמע לכמהל:

דלמא אולא איחי אנבייהו. פי'
למון ציתס דאפילו צתון
העיר לא חשיב קבוע דדמי לנמצא צין
התנויות דלא חשיב קבוע וכן גבי
מינוק מושלך צעיר לא חשיב קבוע
הואיל ולא נמצא צנית ולכן פירש
צקונטרס שפירש צועל מציתו ור"ס
דצמיר פ"ג (דף י"ג וס"ג) פריך אהא
דאמר האומר לשלומו לא וקדש לי אשה
סתם אסור בכל הנשים שבעולם מקן
סתומה ומסיק אמרינן לא אלא אשה
דלא ניידא ואת אמרת לי איסורא
דנייד וכי תימא ה"ג צוקא אשכח
וקדיש התם הדלא לניחותא משמע
לגבי אדם לא שייך כל דפריש מרובא
פריש משום דהדר לניחותיה ולאו
פירכא היא דהתם צשעת האיסור
כשזה צל על שום אשה הדלא לניחותא
האשה שקדש השליח אצל הכהן כי
אזלי איניו לגבה צשעה שאוסרה הרי
הוא נייד: **פר"מ** צוורק אבן צ'גו.
תימה דלר' שמעון קבוע מנא ליה ואין
לומר דמסקינן צ"פ השטרפין (פסהדרין
דף ע"ג וס"ג) סבר כרבי דליף
נתינה נתינה ואייתר ליה וארבו לו
לקבוע דלמתי למנא דצי חוקיה מנא
ליה קבוע דלתי ליה דרבי דהא צצין
מתכין פטור ממנומ"ט:

וספק נפשות חק"פ. תימה למ"ד
התראת ספק לא שמה
התראת אפילו ספק נפשות להחמיר
פטור משום דהתראת ספק היא ולי
למ"ד שמה התראת היכי פטרינן ליה
כשנמצא ישראל הרג הא מניספין
צכה את זה ואת זה והכה את זה
וצנותר כשאמרו לו אל תומיר אע"ג
דספק הוא וי"ל דשאי התם שידע
צודאי שיצא ליד איסור אס יומיר או
יכה שניהם מש"ה שמה התראת אצל
הכה אינו יודע שודאי יצוא ליד איסור
שאינו יודע את מי יכה:
ולרובינן לא בעינן תרי רובי
ורבינן בו'. הוה מני'
לשנויי שאני מיוק דלתי לני חוק' דכשרו':
ולרצ

מוסף רש"י
תשע חנויות כו' ולקח
מאחת מהן. בתוך
המחנה (פסחים טו). ספיקו
אסור. דנפקא לן מקחאי
בפיק צמל דיומא (פ"ק)
ובפ"ק דכמות (פ"ק)
כל קבוע כמחלה על
מחלה דמי, וזה מן הקבוע
לקח (חולין צה). ובפ"ק
פסחים טו. ויזין אשקיה
ממקום הקביעות מחוקין
ליה כמחלה על מחלה
(נדה י"ג). ובנמצא. צער
הנמצא בקרקע בין החנויות
(פסחים טו). דהוה ליה
מפרש מהן ולא נקח
ממקום הקביעות (נדה
י"ח). דליד (חולין צה).
הלך אחר הרוב. דכל
דפריש מרובא פריש דמין
דפריש אין כאן מורת
קבוע (פסחים טו). דהשתא
לאו קבוע הוא (חולין
צה). ומתיר (נדה י"ג).
מחשעה צפרדעים כו'.
ספיקו טמא. ואע"ג
דיומא לפרדעים ואין להם
טומאה. כיון דשרי צמל
צנייהם הוא ליה מחלה
על מחלה (נדה י"ג).
וארבו לו. קרא יתיר'
הוא נכפז כי יהיה אס'
שנא לשהו וקס עובי'
(סנהדרין טו). רובין
דפליגי עליה דרבי שמעון
מאי דרבי ציה. אמרי רבי
ר' ינאי פרט לזורק
אבן לגו. למון פסות
אשכ"ס ויש שם כשנים
וישראלים איכא למימר
לכנענים מסוכין (ב"ק טו)
אזל מתיבן לישראל זה
והרג את חבירו לא אהא
קאל למעוטי (סנהדרין
טו). א"י נמי פלגא
ורפגא. מחשעה כנענים
ומחשעה ישראלים (ב"ק טו)
ספק נפשות להקל. למה
לי קרא למפסותיה. הו'
כיון דמני למימר לטמיס
קאן מתיבניה. את כ'
למפסותיה משום דספק
נפשות להקל מוהילת'
השעה (סנהדרין טו). לא
צריכא דאיכא תשעה
ישראלים. דאי לאו קרא
הוה אמניא זיל צמר רובא
ולישאל אפיקין. ואע"ג
דלמנא לאו להאי אפיקין.
מתיבן להרוג את זה והרג
את זה חייב. קא משמע
לי קרא דהואיל והוה לאו
כעני קבוע צנייהם. כמחלה
על מחלה דמי וספק
נפשות להקל. ולכל מיני'
דקיימא לן קבוע כמחלה
על מחלה דמי מחלה קרא
מחלה ילפנין מנייה. דאי לאו
כמחלה על מחלה דמי לא הוה
ליה ספק נפשות להקל ואמאי
פטור הא רובא דישאל צנייהם.
ורבנן אית להו מתיבן ליה זה
והרג את זה (סנהדרין טו).